

Instrukcja pobierania i transportu materiału w celu oznaczenia toksyny botulinowej w Laboratorium Zakładu Bakteriologii NIZP-PZH

Materiałem do badań jest próbka surowicy w objętości nie mniejszej niż **5 ml (optymalnie 10 ml)**. W przypadku nadesłania surowicy w objętości mniejszej niż 2,5 ml - badanie nie będzie mogło być wykonane wg. stosowanej przez laboratorium procedury. W przypadku nadesłania surowicy w objętości 2,5 - 5 ml prosimy o kontakt z laboratorium.

Krew należy pobierać jałowo na skrzep. Próbkę surowicy chronić przed działaniem światła. Transportować do laboratorium w jałowej, szczelnie zamkniętej probówce w temperaturze otoczenia w czasie nie dłuższym niż 4 godziny od jej pozyskania lub do 5 dni przy zachowaniu temperatury 4°C. Jeżeli próbka surowicy będzie przechowywana lub transportowana w czasie dłuższym niż 5 dni, należy ją zamrozić w temperaturze co najmniej -20°C, przechowywać i transportować w stanie uniemożliwiającym jej rozmrożenie.

Materiał uzupełniający do badania stanowi próbka kału.

Kał, najlepiej jeszcze przed podaniem antytoksyny, oddać do jednorazowego naczynia lub czystego suchego nocnika (nie do sedesu), pobrać łopatką do jałowego plastikowego pojemnika. Próbkę (w objętości 10 – 20 g) dostarczyć do laboratorium w możliwie najkrótszym czasie od jej pozyskania w jałowym, plastikowym, szczelnie zamkniętym pojemniku. Zaleca się transport próbki w temperaturze 4 °C.

Uwagi:

1. W przypadku podejrzenia zatrucia toksyną botulinową, jeżeli jest to możliwe, najlepiej jest pobrać próbkę surowicy od pacjenta w czasie od 24 – do 48 godz. od wystąpienia pierwszych objawów.
2. Surowica, uzyskana od pacjenta z podejrzeniem zatrucia toksyną botulinową **po uprzednim podaniu antytoksyny botulinowej nie stanowi materiału nadającego się** do wykonania badania w kierunku wykrycia toksyny botulinowej.
3. Kał może stanowić materiał uzupełniający badanie, w celu ewentualnego wykrycia spor bakterii *Clostridium botulinum*, wytwarzającej toksynę botulinową. Próbka kału może zostać pobrana nawet po dwóch tygodniach od wystąpienia objawów zatrucia u osób dorosłych, do 4 tygodni u niemowląt - w przypadku podejrzenia botulizmu niemowlęcego.
4. W przypadku braku możliwości pobrania próbki kału (np. w wyniku obstrukcji) dopuszcza się pobranie wymazu z odbytu. Pobrany materiał zabezpieczyć umieszczając go w podłożu transportowym z węglem aktywowanym.